

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проекту регуляторного акта

ДРС відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – проект Закону), а також документи, що надані до нього листом Пенсійного фонду України від 06.06.2023 № 2800-040103-5/31004.

За результатами проведеного аналізу проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), ДРС

встановила:

проектом Закону пропонується підвищити якість адміністрування та дисципліни сплати єдиного внеску, обробки інформації, необхідної для реалізації гарантій соціального захисту, врегульованих статтею 46 Конституції України, шляхом покладання функцій з адміністрування єдиного внеску на органи Пенсійного фонду України, а також відокремлення звітності про нарахування єдиного внеску від звітності з податку на доходи фізичних осіб (єдиного податку) з установленням місячного періоду звітування.

При опрацюванні проекту Закону ДРС встановила, що розробником під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Проектом Закону, зокрема пропонується внесення змін до частини другої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про нагляд (контроль), згідно з якими дія цього Закону не поширюватиметься на відносини, що виникають під час здійснення заходів контролю нарахування та сплати

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 285 від 03.07.2023

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D040000088690000BAEF0100

Дійсний: з 13.06.2023 14:27:07 по 13.06.2024 14:27:07

єдиного внеску/страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування, профілактичної роботи та охорони праці, стану умов і безпеки праці та проведення профілактичної роботи з цих питань.

Закон про нагляд (контроль) визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).

За визначеннями, наведеними у статті 1 Закону про нагляд (контроль) державний нагляд (контроль) – діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Зауважимо, що об'єктом контролю нарахування та сплати єдиного внеску / страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування є підприємства, установи і організації, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, фізичні особи – підприємці (підпункт 2 частини першої статті 13 проекту Закону).

Зазначене свідчить про те, що повноваження Пенсійного фонду та його територіальних органів поширюються на відносини, пов'язані із здійсненням господарської діяльності суб'єктами господарювання, та орієнтовані на виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства такими суб'єктами.

Відтак, проведення заходів контролю нарахування та сплати єдиного внеску / страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, використання коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування, спрямованих на дотримання суб'єктами господарювання вимог законодавства, мають регулюватися нормами Закону про нагляд (контроль), концепція правового регулювання якого, полягає у впровадженні єдиного підходу до здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, забезпечення рівності та гарантування прав і законних інтересів усіх суб'єктів господарювання.

Також зауважуємо, що питання профілактичної роботи та охорони праці, стану умов і безпеки праці та проведення профілактичної роботи з цих питань не є предметом регулювання Закону про нагляд (контроль).

Профілактика нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань є комплекс заходів, дій, які спрямовані на попередження та запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та усунення загрози здоров'ю працівників, викликані умовами праці.

У зв'язку з цим, внесення змін до частини другої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», запропоноване проектом Закону, не може бути підтримане.

З урахуванням викладеного, проект Закону потребує доопрацювання в частині: узгодження положень статті 13 проекту Закону з положеннями Закону про нагляд (контроль); виключення з проекту Закону положень про внесення змін до Закону про нагляд (контроль).

Крім того, проектом Закону передбачається, серед іншого, внести зміни до статей 188-23, 234-2 та 244-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП).

Однак відповідно до частини четвертої статті 2 КУпАП зміни до законодавства України про адміністративні правопорушення можуть вноситися виключно законами про внесення змін до цього Кодексу та інших законів України, що встановлюють адміністративну відповідальність, та/або до законодавства України про кримінальну відповідальність, та/або до кримінального процесуального законодавства України.

З огляду на викладене, положення проекту Закону суперечать нормам КУпАП.

Крім того, засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проектів регуляторних актів з урахуванням як самого проекту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проекту акта (далі – АРВ).

У цьому випадку наданий розробником АРВ до проекту Закону в повній мірі не відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами) (далі – Методика).

Так, у розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу.

Однак, під час заповнення таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» розробником належним чином не визначено кількість суб'єктів господарювання, які підпадають під дію регулювання з розподілом таких суб'єктів на великі, середні малі і мікропідприємства.

Вказані обставини унеможливають надання об'єктивної оцінки тому, наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У розділі V «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. Крім цього не описано також чіткий механізм дії який необхідно буде зробити зі сторони держави та розробника.

У розділі VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги» розробником не здійснені належні розрахунки витрат, на виконання вимог регуляторного акта згідно з Додатками 2-4 до Методики.

Так, проектом Закону передбачається передання функції Державної податкової служби України з адміністрування єдиного соціально внеску Пенсійному фонду України, проте жодних розрахунків бюджетних витрат на адміністрування регулювання (оновлення програмного забезпечення, ведення реєстрів, створення нових робочих місць, відповідних структурних підрозділів, департаментів, зміна функціональних обов'язків і т.п.).

Крім того, розробником взагалі не здійснені розрахунки витрат для суб'єктів малого підприємництва (М-Тест), зокрема проектом Закону статтю 298 пропонується доповнити підпунктом 298.8.9 яка безпосередньо впливає на суб'єктів малого та мікро підприємництва - «Платники єдиного податку зобов'язані перейти на сплату інших податків і зборів, визначених цим Кодексом, у разі наявності податкового боргу та/або недоїмки з єдиного внеску на кожне перше число місяця протягом двох послідовних кварталів – в останній день другого із двох послідовних кварталів та сплатити у поточному році податок у розмірі, що розраховується виходячи з 25 відсотків річної суми податку за кожний квартал, протягом якого платник перебував на четвертій групі платників єдиного податку».

Разом з цим, наявні розрахунки витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва не враховують зміст проекту Закону та не відображають в повній мірі реальних витрат які будуть нести суб'єкти у зв'язку з дією регуляторного акту. Зокрема в розрахунках зазначено лише про

складання та подання єдиної квартальної звітності та про складання та подання коригуючої (уточненої) звітності.

Вказане вище не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів держави та суб'єктів господарювання, та чи є обраний спосіб регулювання оптимальним з позиції мінімізації витрат.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проекту Закону та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проект регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики: доцільності, ефективності та збалансованості, визначених вимогами статті 4 Закону; статті 5 Закону, в частині недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні акти; статті 8 Закону, в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР